

Práce s informacemi

1. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
2. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
3. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
4. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

5. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
6. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
7. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
8. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

9. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
10. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
11. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
12. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

13. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
14. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
15. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
16. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

17. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
18. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
19. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
20. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

21. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
22. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
23. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
24. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

25. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
26. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
27. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
28. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

29. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
30. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
31. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
32. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

33. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
34. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
35. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
36. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

37. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
38. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
39. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
40. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

41. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
42. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
43. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
44. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

45. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
46. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
47. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
48. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

49. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
50. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
51. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
52. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

53. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
54. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
55. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
56. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

57. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
58. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
59. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
60. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Práce s informacemi

61. Přečti si článek a sepiš jeho hlavní myšlenky.
62. Pro jeho upřesnění vyhledejte i zdroj, ze kterého byl vybrán.
63. Zařaďte obsah článku k předmětům, popř. k oblastem geografie (zeměpisu), kterých se článek týká.
64. Najděte na mapě, v atlase popř. v Google Earth místo, kterého se článek týká.

Posud':

- Co znamená tato informace ?
- K čemu slouží ?
- Jak ji můžeme využít?
- Jaký má význam v určitém kontextu?
- Zda je článek napsán přesvědčivě;
- Zda není autor příliš jednostranný, v čem se liší od jiného názoru, proč?
- Zda jsou v článku obsaženy pohledy odlišné od autorova pohledu;
- Jaké to má dopady do mého osobního života
- Pokud je tam autor, uveďte přesnou citaci článku. Pokud není, uveďte místo autory např. Kol. (kolektiv) a přesný odkaz.
- Odkud čerpal informace?

Řepka vynáší, přesto jí zemědělci pěstují méně

Žlutě kvetoucích polí s řepkou bude letos na jaře méně. Přestože ceny řepkového semene jsou stále mimořádně vysoké a pro zemědělce je tato olejovina vysoce rentabilní, rozsah osevních ploch nepřekonal rekord z uplynulé sezóny.

Zemědělci oseli ozimou řepkou 411 tisíc hektarů, což je o téměř devět tisíc hektarů méně než rok předtím. Nejvíce - o šest procent – ubylo ploch na území Středočeského kraje a Prahy, které jsou se zhruba 85 tisíci hektarů ze všech krajů největším pěstitelem řepky.

Osevní plochy ozimé řepky, které při výběrovém šetření zjišťuje ministerstva zemědělství, bývají obvykle větší než výměra, k jaké ze svých soupisů dochází Český statistický úřad (ČSÚ). Ten přitom údaje zveřejňuje až po jarním setí. Rozdíly mezi oběma statistikami jsou běžně deset až dvacet tisíc hektarů.

Pro loňskou sklizeň uvádělo MZe téměř 420 tisíc hektarů, ČSÚ pouze 401 tisíc. Ministerstvo nesoulad vysvětluje stavem porostů po přezimování a rozličnými metodami šetření. Vždycky ale správně zachytilo trend – každoroční nárůst ploch řepky. Za posledních šest let se výměra této základní olejliny rozšířila o více než sto tisíc hektarů. Stimulem bylo zavedení povinnosti povinně používat biopaliva v dopravě.

Autor článku: Táňa Králová

<http://biom.cz/cz/odborne-clanky/repka-osnive-zlatne>

<http://www.euro.cz>

2 Zařaď tuto zprávu do výuky na ZŠ – tem. Celek, ročník a zpracuj jako přípravu na hodinu či variantu zpracování formou projektu.

SVĚTOVÝ DEN VODY

22. březen

22. březen je od roku 1993 vyhlášen z rozhodnutí OSN Světovým dnem vody. Hlavním smyslem je připomenout lidstvu význam vody a nutnost ochrany vodních zdrojů.

EVROPSKÁ VODNÍ CHARTA vyhlášená 6. května 1968 ve Strasbourgu

- I. Bez vody není života. Voda je drahocenná a pro člověka ničím nenahraditelná surovina.
- II. Zásoby sladké vody nejsou nevyčerpatelné. Je proto nezbytné tyto udržovat, chránit a podle možností rozhojňovat.
- III. Znečišťování vody způsobuje škody člověku a ostatním živým organismům, závislým na vodě.
- IV. Jakost vody musí odpovídat požadavkům pro různé způsoby jejího využití, zejména musí odpovídat normám lidského zdraví.
- V. Po vrácení použité vody do zdroje nesmí tato zabránit dalšímu jeho použití pro veřejné i soukromé účely.
- VI. Pro zachování vodních zdrojů má zásadní význam rostlinstvo, především les.
- VII. Vodní zdroje musí být zachovány.
- VIII. Příslušné orgány musí plánovat účelné hospodaření s vodními zdroji.
- IX. Ochrana vody vyžaduje zintenzivnění vědeckého výzkumu, výchovu odborníků a informování veřejnosti.
- X. Voda je veřejným majetkem, jehož hodnota musí být všemi uznávána. Povinností každého je užívat vodu účelně a ekonomicky.
- XI. Hospodaření s vodními zdroji by se mělo provádět v rámci přirozených povodí a ne v rámci politických a správních hranic.
- XII. Voda nezná hranic, jako společný zdroj vyžaduje mezinárodní spolupráci.

Čína přiznává: Přehrada Tři soutěsky je katastrofa

Čínští komunisté původně celý projekt oslavovali coby jeden z největších **budovatelských počinů 20. století. Nyní přiznávají, že přehrada Tři soutěsky, postavená na mohutné čínské řece Jang-c'-ťiang (Dlouhá řeka), může způsobit katastrofu.**

Komunističtí činitelé včera vydali nebývale otevřené varování před katastrofou, která v oblasti kolem přehrady hrozí, pokud nebudou okamžitě přijata preventivní opatření.

Čína svou megalomanskou přehradu, největší na světě, propagovala více než desetiletí coby nejlepší způsob, jak ukončit staletí záplav v povodí veletoku Jang-c'-ťiang a získat elektřinu, potřebnou [pro](#) překotný ekonomický růst země.

Vláda trvale ignorovala kritiky, kteří poukazovali na to, že Tři soutěsky (*San sia; Sanxia*) se stanou ekologickou katastrofou. Kontroverzní "veledilo", o němž se začalo mluvit již před téměř sto lety, v básni zvětšil dokonce i Mao Ce-tung.

Nyní ale samotní komunističtí funkcionáři přiznávají, že přilehlé oblasti postihnou vysoké škody na životním prostředí, které mohou přerůst v katastrofu. Hrozí, že celé statisíce lidí se budou muset přestěhovat. Kvůli přehradě se ostatně již celkem 1,3 milionu osob přestěhovat muselo. Pod hladinou zmizela také cenná archeologická naleziště.

Čínská tisková agentura Sin-chua, hlásná trouba komunistické vlády, včera uvedla vládní prohlášení: "Kolem přehrady Tři soutěsky existuje mnoho ekologických a environmentálních problémů. Pokud nebudou přijata preventivní opatření, projekt může vést ke katastrofě."

Vláda zveřejnila celý seznam potenciálních hrozeb: konflikty kvůli nedostatku půdy, ekologické škody, eroze a sesuvy půdy na strmých březích kolem přehrady. Úřady také již dříve vyjádřily své znepokojení nad vysokým nárůstem řas a degradací vodního života.

Podle Wang Siao-fenga, ředitele úřadu, který na stavbu přehrady dohlíží, je na čase čelit environmentálním důsledkům projektu, který měl ambice dosáhnout slávy Velké čínské zdi. "Nemůžeme přehlížet problémy ekologické a environmentální bezpečnosti, které vznikly v souvislosti se stavbou přehrady Tři soutěsky. Nemůžeme vyhrát, pokud upřednostníme ekonomickou prosperitu na úkor životního prostředí."

Zveřejnil také, že premiér Wen Ťia-pao o problémech kolem přehrady mluvil na kabinetním jednání již v loňském roce.

Načasování včerejšího varování je významné, neboť přichází pouhé dva týdny před partajním pětiletým sjezdem, na němž má být upevněna stranická politika a posvěcena nová generace komunistických lídrů.

Podle analytika, citovaného britským deníkem The Times, se prezident Chu Ťin-tchao chce dále od projektu přehrady distancovat. Neúčastnil se ostatně ani oslav jejího dokončení v loňském roce.

Tři soutěsky, které mají s produkcí přes 18 tisíc megawattů pokrýt více než desetinu spotřeby elektrické energie, provázejí kontroverze již celá desetiletí.

V roce 1992 schválilo stavbu lidové shromáždění, ale celá třetina poslanců byla proti nebo se hlasování zdržela. Čínští ekologičtí aktivisté proti projektu protestovali již od počátku, ale jejich hlasy nebyly dosud brány v potaz.

Za nejvíce znepokojivé jsou považovány sesuvy půdy, které způsobují až padesátimetrové vlny a opakovaně usmrcují místní farmáře a rybáře. Podle pozorovatelů si vláda konečně uvědomuje svou chybu a obává se, že neodvratná katastrofa může roznítit občanské nepokoje.

Přehradní hráz je vysoká 185 a dlouhá 2309 metrů. Jezero, které hráz vytvoří zatopením tří pískovcových kaňonů, je dlouhé 660 km, široké kolem 1,1 kilometru a hluboké až 170 metrů. V roce 2009 se má naplno rozběhnout všech 26 plánovaných turbín.

Všem, kdo byli nebo ještě budou přestěhováni, Peking slíbil peníze a pomoc, mnozí si ale stěžují, že vláda závazek nedodržela či že místní funkcionáři fondy rozkrádají. Proti stavbě se objevilo několik protestů, na které čínské úřady reagovaly zatýkáním.

Na fotografiích: (1), (2) Letecké snímky přehrady Tři soutěsky, 16. září 2007, (3) Čínský prezident Chu Ťin-tchao na vojenské přehlídce v Pekingu, 20. září.

Autor: - ms -

http://www.tyden.cz/rubriky/zahranici/rudy-obr-na-vzestupu/cina-priznava-prehrada-tri-soutesky-je-katastrofa_24092.html

4

Rusové objevili asteroid mířící k Zemi, pozornosti NASA unikl

Asteroid 2012 YQ1, který objevili před dvěma měsíci dva ruští astronomové Andrej Orješko a Timur Krjačko, by se mohl v lednu roku 2106 srazit se Zemí. Podle serveru SpaceDaily jde o asteroid o průměru 230 metrů a jeho dopad by uvolnil energii 25 tisíc jaderných bomb. Přesto unikl pozornosti amerického Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA), který informace o asteroidech, toulajících se poblíž Země, neustále zpřesňuje.

Jde sice až o 17. nejnebezpečnější asteroid na žebříčku možných katastrofických kolizí Země s jinými vesmírnými tělesy, ale zatím obsadil první příčku v časovém horizontu.

Původně oba ruští astronomové nebyli ze svého objevu, učiněného s pomocí dálkově ovládaného soukromého teleskopu Elena v chilské poušti Atakama, nijak nadšeni. Analýza jeho oběžné dráhy s periodou 1040 dnů ve vztahu k Zemi však z něj udělala velmi zajímavý objekt.

Asteroidů ve sluneční soustavě není málo, astronomové jich za dvě století pozorování evidují přes půl miliónu.

Donedávna se hrozba opakování scénáře vyhynutí dinosaurů zdála bezprostřednější díky asteroidu Apophis, který se měl se svými 270 metry v průměru srazit se Zemí v roce 2036.

NASA však před pár měsíci přepočítáním drah došla k závěru, že srážka nehrozí. Avšak asteroid 2012 YQ1 její síti robotických teleskopů unikl.

pst, [Novinky](#)

<http://www.novinky.cz/veda-skoly/293063-rusove-objevili-asteroid-mirici-k-zemi-pozornosti-nasa-unikl.html>

5

U Nového Zélandu vzniká supervulkán, který by mohl zničit svět

Pohybem tektonických desek vzniká podle geologů z Utažské univerzity v Tichém oceánu supervulkán, který by mohl zničit svět. Není ovšem důvod k panice, jde o pomalý proces, který si podle geologů vyžádá nejméně 100 miliónů let.

"To, co jsme podle všeho detekovali, je počátek obrovské vulkanické aktivity, která, pokud nastane, bude mít pro Zemi obrovský zničující účinek," uvedl seizmolog Michael Thorne, hlavní autor studie, která vyšla v odborném časopise Earth and Planetary Science Letters. Supervulkán se vytváří v zemském plášti severně od Nového Zélandu, poblíž Samojského souostroví, v téměř tříkilometrové hloubce pod hladinou Tichého oceánu.

"Jde o mechanismus, který zřejmě vygeneruje erupce v časovém horizontu 100 až 200 miliónů let," uvedl Thorne s tím, že s kolegy objevili důkazy o aktivním formování blobu z roztavené horniny o velikosti americké Floridy.

Supervulkány se objevují v dlouhé geologické historii Země pravidelně. Za potenciální hrozbu pro lidstvo v bližším časovém horizontu se označuje především americký supervulkán v Yellowstoneském parku a další na jihu [Itálie](#) u Neapole na Flegrejských polích.

pst, [Novinky](#)

<http://www.novinky.cz/veda-skoly/293207-u-noveho-zelandu-vznika-supervulkan-ktery-by-mohl-znicit-svet.html>

6

Tichomořské ostrovy se bojí stoupající vody, žádají o pomoc OSN

Tichomořské souostroví Marshallovy ostrovy a další nízko položené ostrovní země vyzvaly Radu bezpečnosti OSN, aby uznala klimatické změny za mezinárodní bezpečnostní hrozbu. Ostrovy tvrdí, že tyto změny ohrožují jejich přežití.

Marshallovy ostrovy podle agentury AP upozornily, že proti jejich požadavku se staví stálí členové rady Rusko a Čína a také skupina více než 130 převážně rozvíjejících se zemí, podle nichž není RB OSN tím správným místem pro řešení klimatických otázek.

Senátor z Marshallových ostrovů Tony deBrum nicméně doufá, že poroste počet členů RB přesvědčených o tom, že klimatické změny jsou „bezpečnostní otázkou a ne pouze otázkou ekonomickou, politickou a sociální“.

Podle deBruma by RB měla vnést do klimatických záležitostí svou „politickou váhu“ a pomoci ostrovním zemím k přežití například využíváním nových technologií.

Nízko položené ostrovy jsou podle AP již nyní zaplavovány mořskou vodou. Na Marshallových ostrovech například proniká slaná mořská voda do studní, což omezuje zdroje pitné vody a má negativní dopad na zemědělskou produkci.

Autor článku: čtk

<http://zpravy.e15.cz/zahranicni/politika/tichomorske-ostrovy-se-boji-stoupajici-vody-zadaji-o-pomoc-osn-957757>

7

Napiš stručně, co je to ČTK

http://www.ctlk.cz/novinky/newsletter-2012/index.php?utm_source=Newsletter&utm_medium=novinky-ctlk.cz&utm_campaign=Newsletter%2B2012

8

Polovina české populace nepracuje

Z více než deseti miliónů obyvatel České republiky je téměř polovina tzv. ekonomicky neaktivní, tedy nepracuje. Vyplývá to z postupně zveřejňovaných výsledků Sčítání lidu, domů a bytů, které v České republice proběhlo v roce 2011.

V České republice žilo v době sčítání deset miliónů čtyři sta tisíc obyvatel, kolem 10,5 miliónu obyvatel představuje dlouhodobý trend v počtu obyvatel. Z toho nepracuje, neodvádí daně 4,7 miliónu lidí. Jedná se o důchodce, kteří pobírají různé typy důchodů od invalidních po starobní. Těch je 2,3 miliónu. Patří sem i 174 tisíc lidí, kteří mají vlastní zdroj obživy, například z majetku. V domácnosti, spolu s dětmi předškolního věku, je 855 tisíc osob. Na školách, od základních až po vysoké, studuje 1,4 miliónu osob.

Naproti tomu z platu či příjmů jako živnostník žije 4,1 miliónu lidí. Pracujících důchodců je 227 tisíc.

Na mateřské dovolené je kolem 95 tisíc žen, práci hledá kolem půl miliónu lidí.

Více než milión vysokoškoláků

V Česku podle Sčítání lidu, domů a bytů žije přes 1,1 miliónu lidí s vysokoškolským vzděláním. V zemi je nejvíce vysokoškoláků absolventů humanitních oborů – 188 tisíc, jsou následováni 182 tisíci učiteli. Z celkového počtu učitelů je pouze 43 tisíc mužů.

V zemi ke dni sčítání působilo 52 tisíc právníků, 87 tisíc lékařů, 177 tisíc vysokoškolsky vzdělaných techniků. V zemědělství, rybářství a lesnictví působilo 50 tisíc vysokoškolsky vzdělaných odborníků. Z celkového počtu vysokoškoláků je 577 tisíc mužů, zastoupených většinou v technických vědách a oborech. Z celkového počtu padesáti tisíc právníků je 24 tisíc žen.

V Česku ke dni sčítání žilo více žen (5,3 miliónu) než mužů (5,1 miliónu), v nejproduktivnějším věku (15–64 let) však v Česku žilo, i když jen o pár desítek tisíc, více mužů.

V České republice bylo ke dni sčítání 10 tisíc lidí bez vzdělání, 396 tisíc spoluobčanů má jen základní školu, nebo ji dokonce neukončilo. Nejvíce ekonomicky aktivních lidí má střední vzdělání, včetně vyučení (1,84 miliónu). Ukončené středoškolské vzdělání s maturitou má 1,3 miliónu občanů ČR.

I když se počty vysokoškoláků mění, jejich počet se zvyšuje, výsledky sčítání potvrzují trend, který zde máme. Zhruba 11–12 % vysokoškolsky vzdělané populace zaostává za vyspělými západoevropskými státy, které mají počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel podstatně vyšší.

Z hlediska vzdělanostního je zajímavá i struktura nezaměstnaných. Nejhuře postižení ztrátou místa a následně obtížemi při získávání nového zaměstnání jsou lidé se středním vzděláním, včetně vyučení, kteří představují téměř polovinu lidí hledajících práci.

Následováni jsou pracovníky bez vzdělání či pouze s absolvovanou základní školou.

Dohromady oba typy lidí hledajících práci představují 2/3 nezaměstnaných.

Svobodných více než ženatých

V Česku žilo ke dni sčítání 2 287 579 svobodných mužů oproti 2 231 579 ženatým mužům. Rozvedených mužů bylo 466 tisíc, ovdovělých 126 tisíc. Současně oproti tomu žilo v České republice 1 876 830 svobodných žen, 2 197 000 vdaných žen, ale 606 486 žen rozvedených a 634 tisíc vdov.

V bytech žilo 10 000 144 spoluobčanů, v rekreačních chalupách a chatách pak 36 tisíc. V tzv. nouzovém obydlí žilo v ČR 49 tisíc lidí. V ubytovacích zařízeních žilo 194 tisíc lidí, bez domova bylo ke dni sčítání v celé ČR téměř 12 tisíc osob.

Půl miliónu lidí moravské národnosti

Podle výsledků sčítání se nejvíce lidí přihlásilo k české národnosti (6,7 miliónu), více jak půl miliónů lidí se přihlásilo k moravské národnosti, 147 tisíc občanů zase ke slovenské. K oběma národnostem, české a moravské, se přihlásilo téměř sto tisíc osob. K romské národnosti se přihlásilo 5 135 osob.

K některé z církví se přihlásilo 1,463 miliónu spoluobčanů. Nejvíce k římskokatolické – 1,082 miliónu věřících. K Českobratrské evangelické církvi se přihlásilo 51 tisíc věřících, k Církvi československé husitské 39 tisíc spoluobčanů. K islámu se hlásilo téměř dva tisíce občanů.

Jiří Vavroň, [Právo](#)

21.02.2013 - Jiří Vavroň - Trhy & ekonomika - str. 15

9

Studie: Nejlepší systém vzdělávání mají Finové, Česko podprůměrné

Nejlepší vzdělávací systém mají ve Finsku a Jižní Koreji, Česká republika je v rámci 40 hodnocených rozvinutých zemí na 22. místě. Vyplývá to z nové globální studie, kterou zveřejnila renomovaná britská společnost Pearson. Ta ve svém porovnávání používala nejen výsledky mezinárodních testů jako je PISA, ale i řadu dalších dat včetně ekonomických ukazatelů.

Firma Pearson jako největší světový vydavatel naučné literatury a vzdělávacích materiálů touto studií zahájila projekt Learning Curve, v němž chce školství jednotlivých zemí dlouhodobě sledovat. Z jejího hodnocení vyšly jako jasné vzdělávací velmoci Finsko a Jižní Korea, které na dalších místech s odstupem následují i další tradičně dobře hodnocené státy, jako jsou Japonsko, Singapur či Velká Británie. Česká republika skončila v žebříčku 22., jen těsně za sedmnáctými Spojenými státy nebo devatenáctým Slovenskem. Až za Česko bylo zařazeno Rakousko, Itálie nebo Francie. Pořadí uzavírají vzdělávací systémy Mexika, Brazílie a Indonésie. Kromě výsledků mezinárodních srovnávacích testů žáků a studentů bral Pearson v potaz i další data: například rozpočty školství, platy učitelů, míru nezaměstnanosti, úroveň gramotnosti nebo počty absolventů. Zohlednil ale třeba také očekávanou délku života v jednotlivých zemích nebo třeba počet vězňů.

Vědecký tým došel mimo jiné k závěru, že mnohem důležitější než celková výše investic do vzdělávání je atmosféra, která školství podporuje. Stát, jenž považuje školství za jasnou prioritu, pak podle něj uspěje i v případě, že za něj utrácí relativně méně peněz. Pearson také zdůraznil, že země, které v žebříčku uspěly, si cení dobrých učitelů a kromě finančního ohodnocení jim nabízejí i společenský respekt.

Autor článku: čtk

Zjistěte, jak vypadají testy PISA.